

**Skatteministeriets klage i forbindelse med
Advokatundersøgelse af forholdene vedrørende SKAT's udbetaling af refusion af
udbytteskat i perioden 2010-2015**

Et flertal i Folketinget besluttede i 2016 at igangsætte en uvildig advokatundersøgelse af forholdene vedrørende SKAT's udbetaling af refusion af udbytteskat i perioden 2010-2015. Baggrunden for undersøgelsen var, at det havde vist sig, at SKAT havde udbetalt refusion af indeholdt udbytteskat på baggrund af ansøgninger, der baserede sig på svigagtige forhold.

Advokatundersøgelsen, der blev udarbejdet af fire advokater i et dansk advokatfirma, blev afleveret i december 2017.

Skatteministeriet klagede den 21. december 2018 til Advokatnævnet over advokatfirmaet og de fire advokater.

Klagen vedrørte bl.a. det forhold, at firmaet og advokaterne havde påtaget sig at udarbejde advokatundersøgelsen, selvom to andre advokater fra samme firma tidligere havde bistået en klient, der senere kom i søgelyset i forbindelse med undersøgelserne af de svigagtige forhold.

Herudover klagede Skatteministeriet over advokatfirmaet og en femte advokat, fordi den pågældende advokat, der ikke selv havde medvirket ved udarbejdelse af advokatundersøgelsen, efter afleveringen af undersøgelsen havde ydet bistand til andre klienter i forbindelse med sager, hvor Skattestyrelsen havde meddelt de pågældende klienter, at man agtede at tilbagekalde tidligere truffne afgørelser om refusion af udbytteskat.

Skatteministeriet gjorde i relation til begge klagepunkter gældende, at firmaet og de involverede advokater havde befundet sig i en interessekonflikt.

Herudover klagede Skatteministeriet over salæret på 3.500.000 kr. ekskl. moms, som Skatteministeriet havde betalt for advokatundersøgelsen. Ministeriet henviste i den forbindelse til, at advokatundersøgelsen på grund af interessekonflikt ikke havde værdi for Skatteministeriet.

Advokatnævnet har den 4. juli 2019 truffet afgørelse med deltagelse af 15 medlemmer.

Klagen over udarbejdelse af advokatundersøgelsen

For så vidt angår klagen over, at man havde påtaget sig at udarbejde advokatundersøgelsen, fandt et flertal på ni medlemmer, at der var sket tilsidesættelse af god advokatskik, idet der havde foreligget en interessekonflikt.

Disse medlemmer udtalte i den forbindelse bl.a. følgende:

”Formålet med en uvildig advokatundersøgelse er at få foretaget en uvildig og objektiv undersøgelse og vurdering af, om der i en konkret sag bør indledes retlige skridt. Hvervet som uvildig advokatundersøger indebærer et skærpet krav til advokatens uafhængighed, da det ikke må kunne betvivles, om undersøgelsens konklusioner blev påvirket af undersøgelsen uvedkommende interesser.

Undersøgelsen af skattemyndighedernes kontrol med refusionen af udbytteskat forudsatte efter disse medlemmers opfattelse, at de indklagede opnåede indsigt i de nærmere omstændigheder ved den formodede svindel. Det fremgår således af kommissorium af 16. december 2016, at advokatundersøgelsen ’skal beskrive den formodede svindel med refusion af udbytteskat, herunder forløbet henover sommeren 2015, i det omfang det kan ske uden at kompromittere den strafferetlige efterforskning m.v. Vurdering af, hvad der vil kunne kompromittere efterforskningen vil skulle foretages i tæt samarbejde med SØIK’.

På den baggrund, og da [det indklagede firma] havde ydet rådgivning om refusion af udbytteskat til klienter, påhvilede der efter disse medlemmers opfattelse de indklagede en særlig forpligtelse til at undersøge, om der var andre klientrelationer end Skatteministeriet, der var egnede til at kunne skabe tvivl om undersøgelsens uvildighed.

[...]

Udførelsen af rådgivning om mulige erstatnings- og skatteretlige konsekvenser for [klienten] forud for undersøgelsen er efter disse medlemmers opfattelse uforenelig med påtagelsen af rollen som uvildig advokatundersøger, da [klienten] er impliceret i udbyttesvindlen. Uanset at [klientens] involvering i svindelsagen ikke var offentlig kendt på tidspunktet for udbuddet af den uvildige advokatundersøgelse, burde de indklagede advokater i denne sag have tilrettelagt undersøgelsen af advokaternes uafhængighed på en sådan måde, at den tidligere rådgivning af [klienten] var kommet frem, og de indklagede advokater burde endvidere have søgt nærmere afklaring af, om den mulige forbindelse til svindelsagen kunne være til hinder for påtagelsen af undersøgelsesopgaven. I hvert fald ved offentliggørelsen den 10. og 11. juli 2017 af [klienten]’s involvering i svindelsagen burde de indklagede advokater have meddelt klager, at man ikke opfyldte habilitetsbetingelserne.”

De pågældende medlemmer stemte samtidig for, at salæret skulle bortfalde, og udtalte i den forbindelse bl.a. følgende:

”Disse medlemmer er af den opfattelse, at interessekonflikten – uanset at det ikke er godtgjort, at undersøgelsen ikke lever op til den forventede kvalitet – betyder, at undersøgelsen har mistet den forudsatte værdi for Skatteministeriet. Medlemmerne lægger i den forbindelse vægt på, at klager kunne efterlades med den opfattelse, at undersøgelsen ikke var tilstrækkelig uvildig eller upartisk.”

Et mindretal på seks medlemmer fandt, at de indklagede advokater ikke havde befundet sig i en interessekonflikt, og udtalte i den forbindelse bl.a. følgende:

”Disse medlemmer finder på baggrund af kommissoriets formulering, at det må lægges til grund, at advokatundersøgelsen havde til formål at undersøge forholdene omkring skattemyndighedernes behandling af sager om refusion af indeholdt udbytteskat, herunder overholdelse af interne retningslinjer.

Det fremgik omvendt ikke af kommissoriet, at undersøgelsen skulle indeholde en omtale af eller stillingtagen til betingelser for opnåelse af refusion af udbytteskat, herunder en omtale eller undersøgelse af konkrete sager, hvor der var opnået refusion. Den færdige undersøgelse, herunder undersøgelsens konklusion, ses da heller ikke at indeholde en sådan omtale eller stillingtagen til konkrete sager eller sagernes indhold og baggrund. [...]

[...]

Henset til rammerne for advokatundersøgelsen og de oplysninger, der på tidspunktet for interessekonfliktundersøgelsen var til rådighed for de indklagede advokater, finder disse medlemmer [...], at der ikke er grund til at bebrejde de indklagede advokater, at interessekonfliktundersøgelsen efter det oplyste primært havde fokus på skattemyndighederne, og kun i mindre omfang på konkrete private klienter hos [advokatfirmaet], herunder [klienten]. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke på dette tidspunkt var holdepunkter for at antage – eller mistanke om – at [advokatfirmaets] klienter havde været involveret i sager, hvor der uberettiget var sket refusion af udbytteskat. Hertil kommer, at en identifikation af den tidligere rådgivning til [klienten] på tidspunktet for indgåelse af aftalen om advokatundersøgelsen efter disse medlemmers opfattelse ikke ville have givet et grundlag for at konkludere, at der forelå interessekonflikt. Disse medlemmer finder således, at de tidligere afgivne opinions indeholdt en grundig beskrivelse af dansk ret og ikke fremstod som et dokument, der kunne eller skulle bruges til ’svindel’ ”.

Disse medlemmer stemte for, at salæret skulle godkendes.

Der blev truffet afgørelse efter stemmeflertal, således at hver af de fire indklagede advokater blev pålagt en bøde på 10.000 kr., og således at salæret bortfaldt.

Et flertal på 11 medlemmer fandt, at selve advokatfirmaet ikke var ansvarligt for tilsidesættelse af god advokatskik, hvorfor disse medlemmer stemte for frifindelse af advokatfirmaet.

Fire medlemmer stemte for, at advokatfirmaet var ansvarligt for tilsidesættelsen af god advokatskik.

Der blev truffet afgørelse efter stemmeflertal, således at advokatfirmaet blev frifundet.

Klagen over efterfølgende bistand

Et enigt Advokatnævn fandt, at der ikke var sket tilsidesættelse af god advokatskik i forbindelse med, at den femte advokat, der ikke havde medvirket ved advokatundersøgelsen, efterfølgende bistod klienter i sager, hvor Skattestyrelsen agtede at tilbagekalde tidligere truffne afgørelser om refusion af udbytteskat.

Advokatnævnet lagde i den forbindelse bl.a. vægt på følgende:

”Hvis [den indklagede advokat] skal anses for at have bragt sig i en interessekonflikt ved at påtage sig bistanden til [klienterne], må det efter Advokatnævnets opfattelse være en betingelse, at der er påvist en vis konkret risiko for, at fortrolige oplysninger, som [det indklagede firma] havde opnået kendskab til i forbindelse med advokatundersøgelsen, kunne misbruges i forbindelse med [den indklagede advokat]’s bistand til [klienterne].

Advokatnævnet finder, at denne betingelse i det konkrete tilfælde ikke er opfyldt. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at det ikke er godtgjort, at der på Sharepoint-sitet var oplysninger, der konkret kunne have betydning for bistanden til [klienterne], idet sagerne herom ses at vedrøre [klienternes] dokumentation for, at betingelserne for refusion af udbytteskat var opfyldte.

Advokatnævnet finder det således ikke godtgjort, at der har foreligget en situation, hvor [den indklagede advokat] befandt sig i en interessekonflikt, fordi han havde adgang til fortroligt materiale vedrørende advokatundersøgelsen, som han kunne benytte i [klienternes] sager mod SKAT.”

Allerede fordi der ikke fandtes at være sket tilsidesættelse af god advokatskik i relation til dette klagepunkt, frifandt Advokatnævnet advokatfirmaet i relation til dette klagepunkt.